

Overdracht College-Raad

Datum 18 oktober 2018

onderwerp	Beantwoording artikel 45 vragen PvdA over Suze Groeneweg en commissie naamgeving
portefeuillehouder	William Dogger
informant	Reijgersberg, Gerard (4125)
medeopstellers	
afdeling	Inwonerszaken
bijlagen	Voorstel: Beantwoording artikel 45 vragen PvdA over Suze Groeneweg en commissie naamgeving Bijlage: Raadsvragen PvdA over Suze Groeneweg

Voorgesteld besluit raad

kennis te nemen van de beantwoording van de vragen die de Partij voor de Arbeid heeft gesteld het over het wijzigen van de Groeneweg in Suze Groeneweg en enkele algemene vragen over (straat)naamgeving en de samenstelling van de commissie naamgeving

Informatienota voor de raad

Datum 4 oktober 2018
Kenmerk ZWIZB181004-GR02

Onderwerp	Beantwoording raadsvragen over Suze Groeneweg en commissie naamgeving
Versienummer	V1.0

Portefeuillehouder William Dogger

Informant G.J.L. Reijgersberg
Afdeling Inwonerszaken / ZWIZB
Telefoon 038 498 4125
Email GJL.Reijgersberg@zwolle.nl
Bijlagen Raadsvragen Partij van de Arbeid over Suze Groeneweg ca.

Wij stellen u voor kennis te nemen van:

de beantwoording van de vragen die de Partij voor de Arbeid heeft gesteld over het wijzigen van de Groeneweg in Suze Groeneweg en enkele algemene vragen over (straat)naamgeving en de samenstelling van de commissie naamgeving.

Inleiding:

Het is dit jaar precies 100 jaar geleden dat Suze Groeneweg als eerste vrouw werd gekozen in de Tweede Kamer. Groeneweg was onderwijzeres, feministe en lid van de SDAP. In de Tweede Kamer hield ze zich vooral bezig met onderwijs, drankbestrijding, zuigelingen- en moederschapszorg, en ontwapening. In Zwolle is nog geen straat naar haar vernoemd. We hebben natuurlijk wel de Groeneweg in Zwolle. We willen daarom het college de suggestie doen deze weg om te dopen tot de Suze Groeneweg. Meer dan een suggestie kan dit niet zijn, de raad gaat immers niet over de straatnaamgeving. Daarvoor hebben we de Commissie Naamgeving waarvan de leden door het College benoemd worden. Nu lijkt het erop dat ook in deze commissie nog wel een glazen plafond te doorbreken is. De commissie bestaat alleen maar uit mannen.

Op grond van artikel 45 van het Reglement van Orde heeft de raadsfractie van de Partij van de Arbeid de volgende vragen gesteld, die wij als volgt beantwoorden:

1. *Wat is (bij benadering) de verhouding tussen het aantal vernoemde mannen en het aantal vernoemde vrouwen?*Antwoord:

Dit is niet bij benadering aan te geven. Er is geen register waarin over de jaren heen bijvoorbeeld is vermeld hoeveel mannen en hoeveel vrouwen er vernoemd zijn. Het zijn er in elk geval wél beduidend minder dan mannen. Enkele geïsoleerde voorbeelden zijn Marga Klompé (Ittersumerbroek), Maria Curie (Marslanden), Flora Bilderbeek, Hendrina Broekman en Mirjam Chaja van Zwaanenburg (alle 3 Schellerbroek). In Schellerhoek is een kleine buurtje waar 'sterke vrouwen' zijn vernoemd (rond de Vrouwenlaan), zoals Zuster van der Kolk, Moeder Lamberta, Mevrouw Stoel en Bep Wiersma. Maar ook het 1^e vrouwelijke raadslid in Zwollerkerspel: Aaltje Wagenveld. Een aantal jaren geleden is daar de Nel Banninkstraat aan toegevoegd. En ook in het Veeralleekwartier zijn meerdere vrouwen vernoemd. Vrij recent werden daar de huidige koningin en de 3 prinsessen aan toegevoegd. Maar het algemene beeld is dat er weinig vrouwen zijn vernoemd. Een beeld dat overigens niet substantieel zal afwijken van andere gemeenten.

Datum 4 oktober 2018
Kenmerk ZWIZB181004-GR02

2. *Bent u met ons van mening dat diversiteit in de Commissie Naamgeving kan bijdragen aan diversiteit in straatnamen?*

Antwoord:

Nee, het college ziet geen causaal verband tussen de samenstelling van de commissie naamgeving en het benoemen van mannen in straatnamen. Het gaat om de 'verdiensten' van de te benoemen persoon. Daarbij gaat het er niet om of de betreffende persoon man of vrouw is.

Overigens is er met de nieuwe wijk Stadshagen eind jaren '90 voor gekozen om helemaal geen personen te vernoemen. De enige uitzondering daarop is het oostelijk deel van de buurt Brecamp. Daar zijn natuur- en milieubeschermers vernoemd als Jac P Thijssse, Eli Heimans en Van der Goes van Naters. Voor het overige zijn de straatnamen in Stadshagen 1 (Schoonhorst, Milligen, Werkeren en Frankhuis) ontleend aan oude- en middeleeuwse beroepen, oude havezaten, gras- mos- en zeggesoorten, slootplanten, weidevogels en historische landschapselementen. In Stadshagen 2 (Brecamp, Breezicht en Tippe bij de IJssel) wordt dit voortgezet met thema's als 'molens', 'polders' en 'boerenerven/boerderijen'.

3. *Bent u bereid in te zetten op meer diversiteit in de Commissie Naamgeving?*

Antwoord:

De commissie bestaat uit een voorzitter, 4 ambtelijk deskundigen en 2 burgerleden. De voorzitter is een wethouder die openbare ruimte of een vergelijkbare portefeuille heeft. De ambtelijk deskundigen zijn bijvoorbeeld de directeur van het HCO en de beleidsadviseur Monumentenzorg & Archeologie. Het college heeft er uiteraard geen invloed op of deze functie bekleed wordt door een man of een vrouw.

Voor de burgerleden geldt dat werving via een reguliere vacature op de website en in het plaatselijke huis-aan-huisblad geschiedt. Ook daar heeft het college er geen invloed op of en hoeveel vrouwen reageren op zo'n vacature. Volgens mondelinge mededeling van de secretaris van de commissie naamgeving heeft er sinds 1994 slechts twee keer een vrouwelijke kandidaat gesolliciteerd.

4. *Bent u bereid de suggestie om de Groeneweg om te dopen tot de Suze Groeneweg voor te leggen aan de Commissie naamgeving?*

Antwoord:

Het college is daar geen voorstander van en voert de volgende argumenten aan tegen de gesuggereerde wijziging van de Groeneweg in Suze Groeneweg:

a) De naam past niet (goed) binnen het thema van de buurt

Binnen de gemeente wordt per wijk, buurt (of deel ervan) een thema toegekend. Binnen dat thema worden dan namen bedacht. Vergelijk de componisten in Holtenbroek, waterlopen in Aa-landen, Nobelprijswinnaars in Berkum of burgemeesters in Gerenlanden.

De Groeneweg bestaat in elk geval al sinds 1801. De Groeneweg is destijds zo genoemd omdat het 'door de groene weiden is aangelegd'. Twee eeuwen geleden werd er nog niet met thema's gewerkt. Aan het eind van de 19^e eeuw zijn er in Zwolle meerdere personen vernoemd waaronder Potgieter en Ter Pelkwijk. Daarbij werd voor een 1^e kleine uitbreiding in Assendorp gekozen voor:

Willem Bartjens

Nederlandse schoolmeester die lang in Zwolle woonde en les gaf aan de Franse school aan de Praubstraat. Werde beroemd door zijn rekenboek "De Cijfferinghe van Mr. Willem Bartjens".

Datum 4 oktober 2018
Kenmerk ZWIZB181004-GR02

(familie) van Ittersum

Geslacht dat een grote rol speelde in de stadsgeschiedenis. Roelof, die in 1415 Cele opvolgde en mr. Jan, een vermaard jurist die na 1416 het 3^e stadsrecht codificeerde.

(familie) Coets:

Zwolse schilderfamilie uit de 17^e / 18^e eeuw (Andreas, Pieter en Roelof Coets).

Dirk Jan van der Laen

Zwolse kunstschilder die vaak met Vermeer werd vergeleken. Geboren en overleden in Zwolle.

Joan Cele

Rector van de Latijnse school te Zwolle van 1377 tot 1415 en kerkmusicus in de Sint-Michaëlkerk. Cele was een sleutelfiguur in de beweging van de Moderne Devotie en heeft veel bijgedragen aan de verspreiding van ideeën tot hervorming van kerk, onderwijs en samenleving. Geboren en overleden in Zwolle

Nog wat later zijn enkele vroegere woningbouwverenigingen vernoemd: Blokstraat, Commissiestraat, Eigenhaardstraat, Eendrachtstraat en Lindestraat (naar woningbouwvereniging 'Tilia' = Linde). Ook komen enkele locatie gebonden namen voor zoals: Molenweg: naar een korenmolen die daar vroeger stond en in 1850 werd gesloopt; Spoorstraat: vanwege het uitzicht op het spoor en de spoorbrug; Enkstraat: naar de Assendorper Enk, het oudst bebouwde gedeelte in de buurt en uiteraard Assendorp (-straat, -plein en -dijk): naar de voormalige marke 'Assendorp'.

Rond 1920 werd in Assendorp het eerste echte straatnamenthema vastgesteld: bloemen. De meeste straten in Assendorp zijn naar een bloem vernoemd.

Gelet op bovenstaande zijn er naar de mening van het college onvoldoende aanknopingspunten om inpassing van Suze Groeneweg binnen Assendorp te 'legitimeren'.

b) De straatnaam is feitelijk onjuist

Als de straat wordt vernoemd naar Suze Groeneweg is de straatnaam 'Suze Groeneweg' feitelijk onjuist. Dat suggereert dat de straat is vernoemd naar Suze Goene. Dus formeel moet de straat dan 'Suze Groeneweg' heten. Een naam die op zijn minst vragen opwerpt.

c) Adreswijziging voor bewoners en bedrijven

Als de 'Groeneweg' wordt gewijzigd in 'Suze Groeneweg' betekent dat een adreswijziging voor bijna 200 bewoners en een aantal bedrijven aan de Groeneweg. Dit veroorzaakt overlast voor hen. En aangezien een echte noodzaak voor wijziging ontbreekt, moet er rekening worden gehouden met bezwaren van de bewoners van de Groeneweg.

d) Historie

Zoals eerder aangegeven bestaat de Groeneweg in elk geval al sinds 1801. Daarmee is de naam Groeneweg een begrip in Assendorp en zou het uit historisch oogpunt niet logisch zijn deze oude naam te wijzigen.

Tenslotte

In de buurt Ittersumerbroek zijn landelijke politici vernoemd zoals Willem Drees, Joop den Uyl en Marga Klompé. Het college is bereid de suggestie van de commissie naamgeving te volgen en door hen te laten onderzoeken of Suze Groeneweg eventueel ingepast kan worden in deze buurt. Omdat Ittersumerbroek al voltooid is, is de verwachting dat het niet mogelijk zal blijken een straat te vernoemen naar Suze Groeneweg maar een andere deel van de openbare ruimte. Bijvoorbeeld een pad, plantsoen of vijver.

Datum 4 oktober 2018
Kenmerk ZWIZB181004-GR02

Burgemeester en Wethouders van Zwolle,

de heer drs. H.J. Meijer, burgemeester

mevrouw mr. I. Geveke, secretaris